

[Sigsgaard.]

forældre til kedeligt eller hårdt arbejde for en lav løn. Systemet sikrer altså, at æblet ikke kan falde ret langt fra stammen.

Den højere uddannelse er i alt væsentligt forbeholdt de privilegerede. Socialforskningsinstituttet har påvist, at af de unge fra overklassen går 25 gange så mange i gymnasiet som af de unge fra de ufaglærte arbejderes gruppe. Det hænger sammen med, at det økonomisk er svært for ubemidlede unge at uddanne sig, og det skal det åbenbart blive ved med at være; uddannelsesløn, ja, bare en ordentlig forbedring af uddannelsesfonden, afviser regeringen jo, og så længe regeringen har den holdning, må talen om medindflydelse og ansvar lyde som det rene mundsvejr for mange.

Endelig er uddannelsens indhold helt igennem tilrettelagt ud fra ønsket om at tilpasse eleverne til det eksisterende samfundsmønster og få dem til at acceptere dets normer. Uddannelsen er altså i høj grad indoktrinering. Modsætningerne i samfundet og den virkelige magtstruktur forbliver et lukket land for eleverne. Samtidig er det sådan, at er man først én gang båset igennem uddannelsessystemet, så må man stort set blive i båsen.

En ændring af disse forhold er nødvendig for den kulturpolitik, som ministeren siger at han ønsker uden at konkretisere ønskerne. Der bør lægges særlig vægt og ofres særlig meget på uddannelsen af dem med de dårlige forudsætninger, om nødvendigt på bekostning af de bedrestillede, som jo nok trods alt bedre kan klare sig. Der bør indføres uddannelsesløn mindst svarende til leveomkostningerne for alle over 15 år. Uddannelsernes indhold bør gøres analyserende, kritisk, aktiviserende i stedet for som nu indoktrinerende, ukritisk og passiviserende. Alle bør uanset alder, køn, stilling, bopæl sikres reel mulighed for videreuddannelse, omskoling og nyuddannelse. Sådanne reformer er dyre, men det er nu engang en del af prisen for den demokratisering og aktivisering, som man siger man ønsker. Vil regeringen ikke være med til at betale, så vil mange sætte spørgsmålstegn ved dens gode vilje.

En anden nødvendig forudsætning for medleven og medindflydelse er tilstrækkelig information, og det er ikke kun i uddan-

nelserne, at vi i stedet for information får indoktrinering. Jeg synes, det er fantastisk, at partier, der kalder sig demokratiske, kan indføre et system, hvorefter kun bestemte sæt af meninger og kun ensidigt udvalgte nyheder når ud til folk, og sådan er det jo i dag, hvor op imod 95 pct. af pressen er borgerlig. Nye samfundsopfattelser, små — og særlig de ikke borgerlige — partier har meget svært ved at få bredere kredse i tale; de holdes bevidst ude. Endog i radio og TV, der ellers på en del punkter er mindre ensrettet end pressen, accepterer man mere eller mindre de gamle samfundsstøttepartiers monopol på meningsdannelsen. Meget tyder på, at ensretningen i radio og TV nu skal føres videre. Ministerens redegørelse kan, så vidt jeg ser, kun opfattes som et knæfald for sådanne synspunkter, der jo på det sidste har været ført stærkt frem bl. a. i radio-rådet. Jeg vil helt konkret spørge ministeren, om han agter at tage initiativ til ved lov eller på anden måde at beskære programchefernes frihed, for det vil omgående betyde en større ensretning.

Den anden vej, ad hvilken erhvervsfolk og borgerlige politikere søger at ensrette Danmarks radio, er over TV-reklame. Alle rede for et halvt år siden advarede jeg her i tinget mod de stærke kræfter, der vil presse reklame-TV igennem. Ængstelsen har senere vist sig at være særdeles velbegrundet. Dengang udtalte både statsministeren, kulturministeren og hr. Henry Christensen, at de ikke ville acceptere reklame i TV. Er kulturministeren i stand til at give en klar erklæring i dag om, at han og regeringen stadig ikke vil acceptere reklame i TV?

Medens jeg taler om knæfald, må jeg nævne, at ministeren i redegørelsen påfaldende stærkt distancerede sig fra kulturbetænkningens spørgsmålstegn ved gamle dyder som autoritær pligtfølelse, tilpasning, uhæmmet konkurrence og effektivitet fremfor alt. Ministeren gjorde knæfald for de virkelige højrekræfter og brugte mange ord på at forklare dem, at de da endelig måtte støtte hans kunstpolitik, for det ville bringe økonomiske fremskridt, altså øge profitten. Ministeren går åbenbart ud fra, at det er det eneste argument, der virkelig tæller dér.

Jeg tror ikke som ministeren på en kløft af modsætninger mellem generationerne. Generationerne er alle underkastet de sam-